

Психологічна підготовка та підтримка співробітників правоохоронних органів в умовах гібридної війни

(Представлено: к. держ. упр., доц. Стрілько Я.С.)

У статті досліджуються психологічні аспекти підготовки та підтримки співробітників правоохоронних органів в умовах гібридної війни. Важливість психологічної стійкості та готовності діяти в екстремальних умовах зростає в умовах воєнного стану, коли поліцейські стикаються з численними надзвичайними ситуаціями, що потребують миттєвого реагування, а також уміння приймати обґрунтовані рішення під тиском. Психологічна підготовка співробітників правоохоронних органів – це розвиток здатності до самоконтролю, управління власними емоціями та стресом, а також вміння швидко приймати рішення у критичних ситуаціях. Цей аспект підготовки є надзвичайно важливим для забезпечення стабільної та ефективної роботи правоохоронців, які надають допомогу населенню, що перебуває у стресових та небезпечних умовах.

У статті детально розглянуто сучасні методи психологічної підтримки, до складу яких входять регулярні тренінги, що моделюють реалістичні бойові сценарії. Це дозволяє поліцейським навчатися ефективно діяти в умовах підвищеного стресу та співпрацювати з іншими членами команди для досягнення успіху в критичних ситуаціях. Основна увага зосереджується на питаннях надання першої психологічної допомоги потерпілим, що дозволяє співробітникам правоохоронних органів не лише ефективно виконувати свої службові обов'язки, але й зберігати довіру громадян до державних структур.

Окремо розглядаються питання довгострокової психологічної підтримки працівників правоохоронних органів, яка передбачає впровадження системи професійної допомоги для співробітників, які працюють у зоні бойових дій. Важливою складовою цієї підтримки є запобігання розвитку посттравматичних стресових розладів та інших психічних порушень, які можуть впливати на загальний рівень безпеки та ефективності служби. Психологічна підготовка поліцейських в умовах гібридної війни є ключовим елементом у забезпеченні їхньої здатності ефективно діяти, зберігаючи при цьому власне психічне здоров'я та допомагаючи громаді, яку вони захищають.

Ключові слова: психологічна підготовка; гібридна війна; стресостійкість; екстремальні умови; психологічна допомога; тренінги; емоційна стабільність; правоохоронні органи.

Актуальність теми. Психологічна підготовка та підтримка співробітників правоохоронних органів є одним із ключових чинників забезпечення їхньої професійної ефективності в умовах гібридної війни. У сучасних реаліях, коли Україна продовжує протистояти військовій агресії, поліцейські стикаються з великим психологічним навантаженням, що вимагає від них не лише фізичної готовності, але й високого рівня емоційної стійкості. Саме правоохоронці часто першими надають допомогу громадянам, постраждалим від воєнних злочинів, виконуючи службові обов'язки в умовах стресу та постійної небезпеки. Актуальність цієї теми зумовлена необхідністю створення системи психологічної підтримки, що забезпечить належну підготовку співробітників до виконання їхніх обов'язків в умовах бойових дій [1].

Аналіз останніх досліджень та публікацій, на які спирається автор. Питання психологічної підготовки правоохоронців досліджується як вітчизняними, так і зарубіжними вченими. У наукових працях О.С. Скляра [2] розглядаються загальні аспекти професійної підготовки поліцейських та їхня взаємодія з населенням у критичних ситуаціях. Різні аспекти вивчення цих питань відображаються у працях сучасних вчених. Зокрема, у військовій психіатрії дослідженню впливу участі в бойових діях на особистість та обґрунтуванню форм і методів надання психологічної допомоги учасникам бойових дій присвятила свої праці О. Романенко [3]. Попри значну кількість досліджень у цій сфері, недостатньо уваги приділено практичним аспектам психологічної підтримки правоохоронців під час виконання службових обов'язків в умовах гібридної війни. Залишаються відкритими питання щодо впровадження ефективних методик підготовки, які б охоплювали як професійну діяльність у критичних умовах, так і післякризове відновлення емоційного стану співробітників. Тому метою цієї статті є аналіз існуючих підходів до психологічної підготовки поліцейських та визначення напрямів удосконалення системи підтримки співробітників правоохоронних органів в умовах гібридної війни.

Метою статті є аналіз сучасних підходів до психологічної підготовки та підтримки співробітників правоохоронних органів в умовах гібридної війни, а також визначення основних напрямів удосконалення цих процесів для забезпечення ефективного виконання службових обов'язків в екстремальних умовах. Основний акцент зосереджений на розробленні та впровадженні системи психологічної підтримки, яка містить комплексну підготовку поліцейських до роботи в умовах підвищеного стресу, а також надання їм необхідної допомоги у випадках посттравматичних стресових розладів. Для отримання узагальнених результатів використовувалися методи систематизації, порівняння та узагальнення досвіду вітчизняних і закордонних досліджень. Емпірична частина дослідження складається з аналізу практик психологічної підтримки, які застосовуються у правоохоронних органах України та інших країн, що стикалися з воєнними конфліктами. Основними джерелами інформації є наукові праці, нормативно-правові документи, тренінгові програми та звіти з практичної діяльності поліцейських підрозділів, що працюють у зоні бойових дій.

Викладення основного матеріалу. Психологічна підготовка правоохоронців в умовах гібридної війни відіграє критично важливу роль у забезпеченні їхньої здатності виконувати службові обов'язки в екстремальних ситуаціях. Гібридна війна характеризується непередбачуваністю, високим рівнем насильства, а також постійним психологічним тиском на співробітників, що підвищує ризик виникнення стресових розладів та емоційного вигорання. У такій ситуації правоохоронці повинні вміти діяти оперативно, приймати рішення під тиском, а також зберігати емоційну стійкість, незважаючи на постійні загрози їхньому життю та безпеці [4]. Особливу увагу необхідно приділяти розвитку навичок стресостійкості, оскільки працівники правоохоронних органів щоденно стикаються зі стресовими факторами. Ці фактори містять не лише фізичні загрози, такі як обстріли або участь у бойових діях, але й психологічні виклики, пов'язані з роботою в умовах інформаційної війни, пропаганди та дезінформації. Згідно з даними наукових досліджень, здатність зберігати самоконтроль та ухвалювати правильні рішення в умовах стресу стає вирішальною для забезпечення ефективної роботи правоохоронців у цих складних умовах. Тренування з моделюванням бойових сценаріїв є однією з ключових методик, що допомагають співробітникам правоохоронних органів адаптуватися до умов реальних бойових дій [5]. Вони допомагають швидко оцінювати ситуацію, співпрацювати з колегами, надавати допомогу постраждалим і водночас зберігати емоційний баланс.

Психологічна підтримка співробітників правоохоронних органів в умовах гібридної війни повинна бути багаторівневою та охоплювати різні етапи їхньої служби: підготовку до виконання бойових завдань, безпосередню підтримку під час виконання завдань і допомогу в посткризовий період. Одним із основних методів є регулярні тренінги, що моделюють стресові та бойові ситуації. Такі тренінги розвивають навички управління емоціями, стресостійкість та швидке прийняття рішень в умовах невизначеності [6]. Моделювання обстрілів, евакуацій і навіть інсценування рятувальних операцій дозволяє підготувати правоохоронців до реальних подій, з якими вони можуть зіткнутися на службі. Ці тренінги не лише покращують професійні навички, але й сприяють формуванню емоційної стабільності. Правоохоронці вчать працювати в умовах постійної небезпеки, знижуючи ризик паніки або неконтрольованих емоційних реакцій. Важливою складовою тренінгів є робота з колективом, що дозволяє відпрацьовувати злагоджені дії в команді, коли успішне виконання завдання залежить від координації та взаємної підтримки між членами групи.

Ще одним критично важливим методом психологічної підтримки є навчання технікам саморегуляції та контролю власних емоцій під час кризових ситуацій. Застосування дихальних вправ, технік релаксації та когнітивно-поведінкових методів допомагає співробітникам швидко відновлювати внутрішню рівновагу, коли вони стикаються з сильними емоційними навантаженнями [7]. Вивчення механізмів стресу та технік його зниження, таких як медитація та глибоке дихання, є невід'ємною частиною тренувального процесу, що сприяє загальному покращенню стійкості до стресових факторів. Під час роботи з фахівцями-психологами важливою є індивідуальна та групова психологічна допомога. Психологи надають консультації, на яких правоохоронці можуть відкрито говорити про свої переживання, отримувати рекомендації щодо подолання стресу або допомогу у вирішенні особистих проблем. Групові сесії дозволяють працівникам поліції ділитися досвідом, це дає їм можливість зрозуміти, що їхні реакції на бойовий стрес є природними, а підтримка колег сприяє зміцненню психологічної стійкості [8]. Такі методи допомагають попередити розвиток посттравматичного стресового розладу, зберігаючи здатність правоохоронців ефективно виконувати службові обов'язки навіть після пережитих критичних ситуацій. Після виконання службових обов'язків у бойових умовах критично важливо забезпечити правоохоронців посткризовою підтримкою, яка спрямована на запобігання розвитку посттравматичних стресових розладів (ПТСР). У контексті гібридної війни співробітники правоохоронних органів постійно піддаються впливу стресогенних факторів, таких як фізична небезпека, поранення або смерть колег, робота в екстремальних ситуаціях [9]. Відсутність належної психологічної підтримки після таких подій може призвести до серйозних психологічних проблем, що впливають як на особисте життя, так і на професійну діяльність.

Посттравматичний стресовий розлад (ПТСР) – це психічний стан, який виникає у відповідь на надзвичайно стресові або травматичні події, такі як участь у бойових діях, фізична небезпека, травма або

смерть колег. ПТСР досить поширений серед правоохоронців та військовослужбовців, особливо тих, хто безпосередньо виконував свої обов'язки в зоні бойових дій. Основними симптомами ПТСР є нав'язливі спогади або «флешбеки», які повертають людину до моменту травматичного досвіду. Ці спогади можуть викликати сильні емоційні та фізичні реакції: прискорене серцебиття, тривогу або панічні атаки. У багатьох випадках людина намагається уникати місць, ситуацій або людей, які нагадують їй про травму, що призводить до соціальної ізоляції або емоційного відсторонення. ПТСР також супроводжується порушеннями сну, такими як безсоння або нічні кошмари, що ще більше ускладнює здатність людини до відпочинку та відновлення. Поряд із цим спостерігається підвищена дратівливість, неконтрольовані емоційні спалахи, а також труднощі у концентрації та прийнятті рішень. Часто такі люди відчувають сильне почуття провини або сорому, що може призвести до депресії. У правоохоронців ПТСР може не тільки ускладнювати виконання професійних обов'язків, але й негативно впливати на особисті стосунки, викликаючи проблеми в родинному житті та соціальній взаємодії. Важливо зазначити, що ПТСР не завжди проявляється одразу після травматичних подій – його симптоми можуть виникати через кілька місяців або навіть років після пережитої травми.

Одним із основних методів профілактики ПТСР є впровадження довгострокових програм психологічної допомоги, що містять регулярні консультації з психологами, групову терапію та спеціальні реабілітаційні програми. Такі програми допомагають правоохоронцям усвідомити та обговорити свій досвід, що є важливим етапом у процесі психологічного відновлення [10]. Ще одним методом лікування посттравматичного стресового розладу є когнітивно-поведінкова терапія (КПТ), яка допомагає людям опрацювати свої травматичні спогади та зменшити їхній вплив на повсякденне життя. Психотерапія в комплексі з медикаментозним лікуванням дозволяє значно знизити тривожність, допомогти відновити сон, поліпшити загальне психоемоційне самопочуття. Під час групової терапії працівники можуть ділитися пережитими емоціями та отримувати підтримку від колег, які опинилися в аналогічних ситуаціях. Також значну увагу варто приділяти моніторингу психоемоційного стану співробітників після виконання завдань у зоні бойових дій. Постійна оцінка психологічного стану, виявлення ознак емоційного вигорання або ПТСР на ранніх стадіях дозволяє своєчасно надати необхідну допомогу та запобігти подальшому погіршенню стану. Важливо навчити правоохоронців самостійно розпізнавати симптоми стресу та звертатися за допомогою без страху за свою професійну репутацію [11]. Крім того, системи підтримки повинні містити механізми реабілітації, які надають можливість правоохоронцям отримати відновлювальну психологічну допомогу. Це може бути не лише індивідуальна терапія, але й участь у спеціальних програмах фізичної та психосоціальної реабілітації, що спрямовані на зменшення психологічного навантаження, яке накопичується внаслідок тривалого перебування в умовах бойових дій. Багаторівнева система психологічної підготовки та реабілітації правоохоронців з урахуванням умов гібридної війни спрямована на забезпечення їх стійкості та психічного здоров'я як під час виконання службових обов'язків, так і після пережитих екстремальних ситуацій. Ця система містить кілька рівнів, які доповнюють один одного, надаючи співробітникам всебічну підтримку на всіх етапах їх професійної діяльності.

Перший рівень – це підготовка перед призначенням. Він складається з навчання та тренування, що симулюють реальні бойові ситуації, даючи змогу правоохоронцям навчитися приймати рішення під тиском, контролювати емоції та активно співпрацювати. Це важливий етап, який дасть змогу офіцерам бути готовими до стресорів, з якими вони зіткнуться на роботі. Крім того, тренування допомагають знизити тривогу перед бойовими завданнями, надаючи впевненості у своїх силах. Головною метою такого навчання є не лише розвиток технічних навичок, а й здатності приймати обґрунтовані та швидкі рішення в умовах високого психологічного напруження. Офіцери повинні бути готові до того, що під час виконання своїх обов'язків вони часто стикатимуться з непередбаченими обставинами, які вимагають дуже швидкої реакції. Тренування із симуляцією бойових дій дозволяє поліцейським вдосконалювати не лише фізичні навички, такі як реагування на небезпеку, евакуація постраждалих чи робота зі зброєю, але й емоційний контроль у стресових ситуаціях. Такі навчання проводяться в реалістичних умовах, які відтворюють різні типи бойових ситуацій: від перестрілок і обстрілів до рятувальних операцій та екстреної евакуації. Це допомагає співробітникам не тільки краще розуміти, як діяти в небезпеці, але і знижує занепокоєння, пов'язане з невизначеністю майбутніх завдань. Вони починають сприймати стрес як частину робочого процесу і вчать його контролювати, що своєю чергою значно підвищує їх впевненість у власних силах і діях. Особливо важливою складовою такого навчання є розвиток навичок роботи в команді. У реальних бойових чи кризових умовах успішне виконання завдання часто залежить від злагодженої співпраці між членами команди. Навчання дозволяє відпрацювати колективні дії, розподіл обов'язків та координацію зусиль між різними підрозділами, що є надзвичайно важливим для забезпечення швидкого та ефективного реагування на загрозу. Ще однією важливою складовою є розвиток навичок самоконтролю та управління емоціями. Правоохоронці часто змушені приймати рішення в умовах ризику для власного життя та здоров'я. У таких ситуаціях необхідно вміти протистояти паніці, зберігати самоконтроль і діяти раціонально, що можливо тільки завдяки попередній психологічній підготовці. Це допомагає не тільки убезпечити себе, а й забезпечити ефективний захист громадян, з якими поліцейські взаємодіють під час виконання своїх обов'язків.

Другий рівень – це психологічна підтримка під час безпосереднього виконання службових обов'язків у зоні бойових дій. Протягом цього періоду важливо надати правоохоронцям можливість отримувати регулярні консультації з психологами або іншими фахівцями. Вони допомагають пристосовуватися до нових умов, надаючи поради щодо управління стресом та емоційним станом, а також підтримують їх на моральному рівні. Така підтримка може бути організована у вигляді індивідуальних консультацій або групових зустрічей, на яких поліцейські мають можливість обмінюватися досвідом та обговорювати важливі питання з колегами. Основним завданням цього рівня є забезпечення правоохоронців регулярним доступом до індивідуальних консультацій із психологами або іншими фахівцями, які спеціалізуються на роботі зі стресом та емоційним напруженням в екстремальних умовах. Ці консультації допомагають поліцейським адаптуватися до постійних стресових факторів, з якими вони стикаються щодня. Психологи надають рекомендації щодо технік управління стресом, таких як дихальні вправи, техніки релаксації та когнітивно-поведінкова терапія, що дозволяє офіцерам краще контролювати свої емоції та залишатися зосередженими навіть у найскладніших ситуаціях. Окрім індивідуального консультування, важливу роль відіграють групові зустрічі або сеанси групової терапії, організовані для поліцейських у зоні бойових дій. Ці зустрічі дозволяють офіцерам обмінюватися досвідом, ділитися своїми почуттями та страхами з колегами, які працюють у такому середовищі. Така взаємодія допомагає створити атмосферу взаємопідтримки, яка дасть змогу відчути поліцейським, що вони не самотні у своїх переживаннях. Обмін своїм досвідом допомагає їм зрозуміти, що їхні емоційні реакції є нормальними за таких обставин, і значно зменшує почуття ізоляції та тривоги. Групові заняття також сприяють зміцненню командного духу, що є важливим для успішної роботи в бойових умовах. Поліцейські вчаться співпрацювати, підтримувати колег у стресових ситуаціях, швидко реагувати під час зміни обставин. Такі групові зустрічі допомагають побудувати міцні професійні відносини, що позитивно впливають на загальну ефективність виконання офіційних завдань. Ще одним важливим завданням другого рівня є надання моральної підтримки. Це не лише психологічна допомога, а й можливість для поліцейських отримати визнання за свою роботу, що сприяє підвищенню мотивації та самооцінки. Моральна підтримка може надаватися як через внутрішні системи заохочення, так і за допомогою позитивного зворотного зв'язку від начальства або колег, що сприяє зниженню рівня емоційного вигорання.

Третій рівень стосується реабілітації після виконання службових обов'язків у зоні бойових дій. Він є критично важливим, оскільки повернення до цивільного життя після екстремальних умов супроводжується ризиком розвитку посттравматичного стресового розладу та емоційного вигорання. Для запобігання цьому правоохоронцям необхідно надавати спеціалізовану психологічну допомогу, що складається з регулярних консультацій з психологами, участі у групових терапевтичних сесіях та реабілітаційних програмах. Ці програми спрямовані на поступове відновлення психоемоційного стану співробітників, допомагаючи їм адаптуватися до змін та повертатися до нормального ритму життя. На цьому етапі головною метою є надання правоохоронцям спеціалізованої психологічної допомоги, спрямованої на поступове відновлення психоемоційного стану та допомогу адаптації до цивільного життя. Одним з основних елементів такої підтримки є регулярні консультації з кваліфікованими психологами, які спеціалізуються на роботі з людьми, які пережили бойові або інші екстремальні ситуації. Ці консультації дозволяють поліцейським відкрито ділитися своїми емоціями, страхами та тривогами, отримати фахові поради щодо подолання негативних наслідків стресу та пошуку нових шляхів саморегуляції. Також важливо підкреслити вагомості значення групової терапії, яка є невід'ємною частиною реабілітаційного процесу. Групові заняття допомагають правоохоронцям відчути підтримку колег, які опинилися в схожих ситуаціях. Під час цих зустрічей офіцери можуть ділитися своїм досвідом, що допомагає зменшити відчуття самотності та нерозуміння. Групова терапія також допомагає в обговоренні індивідуальних труднощів і пошуку колективних рішень для емоційної адаптації. Такий підхід знижує тривожність і допомагає зміцнити довіру між членами команди. Крім консультування та терапії, важливим аспектом реабілітації є участь у спеціалізованих реабілітаційних програмах. Ці програми розраховані на поступове відновлення психоемоційного стану співробітників, які тривалий час перебували під впливом стресових факторів внаслідок бойових дій. Програми можуть містити фізичну активність, медитацію, заняття релаксацією та інші заходи, які допомагають зменшити стрес і сприяють комплексному зміцненню здоров'я. Важливо, що такі програми не лише зосереджені на вирішенні поточних проблем, а й спрямовані на запобігання подальшим розладам, таким як посттравматичний стресовий розлад. Особливу увагу варто приділити тривалому спостереженню за психоемоційним станом працівників після завершення реабілітаційних заходів. Регулярні обстеження та підтримка дозволяють вчасно виявити можливі проблеми та надати додаткову допомогу тим, хто її потребує. Це важливо для запобігання розвитку хронічних психічних розладів і забезпечення повної інтеграції співробітників у повсякденне життя.

Четвертий рівень – довгострокова підтримка, яка триває навіть після завершення етапу реабілітації. Вона передбачає систематичне спостереження за психоемоційним станом правоохоронців після їхнього повернення до своїх звичайних обов'язків. Це дозволяє своєчасно помічати можливі ознаки емоційного виснаження або посттравматичного стресового розладу та надавати необхідну допомогу на етапі їх

виникнення. Такий підхід допомагає уникнути перспективи подальшого розвитку психологічних проблем і підтримує загальну ефективність співробітників. Головною метою довгострокової підтримки є збереження психічного здоров'я правоохоронців та запобігання розвитку серйозних психологічних проблем у майбутньому. Це можна досягти завдяки регулярним профілактичним оглядам та консультаціям з психологами, які можуть оцінити стан офіцерів після етапу реабілітації та під час їх подальшої служби. Психологи допомагають виявити навіть незначні зміни в поведінці або емоційному стані, які можуть свідчити про виникнення психічного розладу або емоційного виснаження. Такий підхід допомагає запобігти більш серйозним наслідкам, таким як важка депресія, хронічна тривожність або повторний розвиток ПТСР, який може проявитися через деякий час після закінчення активної служби. Важливо, щоб правоохоронці продовжували отримувати підтримку навіть після стабілізації їхнього стану, адже повторне зіткнення зі стресовими ситуаціями чи професійними стресовими факторами може призвести до рецидивів. Довгострокова підтримка також містить механізми моніторингу колективної психологічної атмосфери. Підтримка здорового психологічного середовища в колективі має важливе значення для загальної продуктивності співробітників. Спільні заходи, спрямовані на розвиток командного духу, підтримання взаєморозуміння та координації всередині колективу, допомагають знизити ризик виникнення міжособистісних конфліктів, які можуть спричинити додатковий стрес для правоохоронців. Важливо, що в системі довгострокової підтримки також передбачена можливість для правоохоронців самостійно звертатися за допомогою в будь-який момент у зв'язку з погіршенням свого психоемоційного стану. Створення відкритої та довірливої атмосфери, яка дасть можливість офіцерам не боятися звертатися за підтримкою до психологів чи колег, є запорукою ефективного впровадження цієї системи.

Загалом багаторівнева система психологічної підготовки та реабілітації є ключовим елементом підтримки правоохоронців в умовах гібридної війни. Вона забезпечує їх комплексною підтримкою на всіх етапах професійної діяльності: від підготовки до виконання бойових завдань до тривалого психологічного відновлення після кризових ситуацій. Такий підхід не тільки знижує ризик розвитку психічних розладів, а й допомагає підтримувати високу моральну і фізичну готовність під час виконання своїх обов'язків.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Дослідження психологічної підготовки та підтримки співробітників правоохоронних органів в умовах гібридної війни виявило, що ефективне виконання службових обов'язків у бойових умовах неможливе без комплексної та систематичної психологічної підтримки. Здатність правоохоронців зберігати емоційну стабільність і ухвалювати правильні рішення у стресових умовах є вирішальними факторами їхньої професійної діяльності. У статті було обґрунтовано важливість регулярних тренінгів, що моделюють бойові ситуації, технік саморегуляції, а також надання першої психологічної допомоги як ключових елементів психологічної підготовки.

Посткризова підтримка, спрямована на запобігання розвитку посттравматичних стресових розладів, повинна містити довгострокові програми психологічної реабілітації та проводити моніторинг психоемоційного стану працівників. Комплексний підхід до психологічної підтримки є необхідним для забезпечення психологічного здоров'я правоохоронців, що дозволяє їм ефективно виконувати службові обов'язки та підтримувати високий рівень безпеки в суспільстві.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямі полягають у вдосконаленні методів моніторингу психологічного стану співробітників, розробленні більш індивідуалізованих програм психологічної підтримки, а також вивченні впливу різних чинників, таких як інформаційні війни та дезінформація, на емоційний стан правоохоронців. Подальші дослідження повинні також зосередитися на аналізі довгострокових наслідків гібридної війни для психічного здоров'я працівників правоохоронних органів та розробленні інноваційних методів їхньої реабілітації.

Список використаної літератури:

1. Деніжна С.О. Психологічна підготовка працівників правоохоронних органів до професійної діяльності в екстремальних ситуаціях / С.О. Деніжна, М.О. Сова // Проблеми сучасної психології. – 2016. – Вип. 32. – С. 99–115.
2. Скляр О.С. Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх слідчих / О.С. Скляр // Інноваційна педагогіка. – 2022. – № 53 (2). – С. 119–123. DOI: 10.32782/2663-6085/2022/53.2.23.
3. Романенко О. Організаційно-методичні засади надання психологічної допомоги учасникам бойових дій / О.Романенко // Юридична психологія. – 2024. – № 1 (34). – С. 18–25. DOI: 10.33270/03243401.18.
4. Скляр О.С. Важливість психологічної підготовки поліцейських для вирішення тактико оперативних завдань в умовах воєнного стану / О.С. Скляр, Х.О. Бойко, С.В. Сизихін // Підготовка правоохоронців в системі МВС України в умовах воєнного стану : збірка наукових праць. – Харків : ХНУВС, 2022. – С. 255–258.
5. Медведєв В.С. Психологічна служба правоохоронних органів України : навчальний посібник / В.С. Медведєв, О.І. Кудерміна, Д.А. Горбенко. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2022. – 188 с.
6. Білий І.Є. Психологічна підготовка працівників правоохоронних органів / І.Є. Білий, О.В. Харченко // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2019. – С. 17–25.
7. Буданова М. Воєнний стан і можливі трансформації особистості поліцейського / М.Буданова // Юридична психологія. – 2023. – № 1. – С. 79–85.

8. Степченко О.І. Психологічна підготовка правоохоронців в умовах воєнного конфлікту / О.І. Степченко, Л.М. Косенко // Східно-Європейський журнал передових технологій. – 2019. – С. 45–48.
9. Масян А.В. Формування механізмів стресоподолання на різних етапах прийняття рішень у професійній діяльності поліцейських / А.В. Масян // Наукові перспективи. – 2023. – № 7 (37). – С. 636–649. DOI: 10.52058/2708-7530-2023-7(37)-636-649.
10. Мартиненко Н.В. Психологічна підготовка майбутніх правоохоронців в умовах воєнного стану / Н.В. Мартиненко // Науковий вісник Полісся. – 2018. – С. 41–45.
11. Ковач О. Передумови легітимного вияву агресії в професійній діяльності поліцейських / О.Ковач // Юридична психологія. – 2023. – № 1 (32). – С. 101–111. DOI: 10.33270/03233201.101.

References:

1. Dienizhna, S.O. and Sova, M.O. (2016), «Psykhologichna pidhotovka pratsivnykiv pravookhoronnykh orhaniv do profesiinoi diialnosti v ekstremalnykh sytuatsiiakh», *Problemy suchasnoi psykhologii*, Issue 32, pp. 99–115.
2. Skliar, O.S. (2022), «Pedagogichni umovy formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh slidchykh», *Innovatsiina pedahohika*, No. 53 (2), pp. 119–123, doi: 10.32782/2663-6085/2022/53.2.23.
3. Romanenko, O. (2024), «Orhanizatsiino-metodychni zasady nadannia psykhologichnoi dopomohy uchastykam boiovykh dii», *Yurydychna psykhohihiia*, No. 1 (34), pp. 18–25, doi: 10.33270/03243401.18.
4. Skliar, O.S., Boiko, Kh.O. and Syzykhin, S.V. (2022), «Vazhlyvist psykhologichnoi pidhotovky politseiskykh dlia vyryshennia taktyko operatyvnykh zavdan v umovakh voiennoho stanu», *Pidhotovka pravookhorontsiv v systemi MVS Ukrainy v umovakh voiennoho stanu*, zbirka naukovykh prats, KhNUVS, Kharkiv, pp. 255–258.
5. Medvediev, V.S., Kudermyna, O.I. and Horbenko, D.A. (2022), *Psykhologichna sluzhba pravookhoronnykh orhaniv Ukrainy*, navchalnyi posibnyk, akad. vnutr. sprav, Kyiv, 188 p.
6. Bilyi, I.Ie. and Kharchenko, O.V. (2019), «Psykhologichna pidhotovka pratsivnykiv pravookhoronnykh orhaniv», *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav*, pp. 17–25.
7. Budanova, M. (2023), «Voiennyi stan i mozhyvi transformatsii osobystosti politseiskoho», *Yurydychna psykhohihiia*, No. 1, pp. 79–85.
8. Stepchenko, O.I. and Kosenko, L.M. (2019), «Psykhologichna pidhotovka pravookhorontsiv v umovakh voiennoho konfliktu», *Skhidno-Yevropeyskyi zhurnal peredovykh tekhnologii*, pp. 45–48.
9. Masian, A.V. (2023), «Formuvannia mekhanizmiv stresopodolannia na riznykh etapakh pryiniattia rishen u profesiinii diialnosti politseiskykh», *Naukovi perspektyvy*, No. 7 (37), pp. 636–649, doi: 10.52058/2708-7530-2023-7(37)-636-649.
10. Martynenko, N.V. (2018), «Psykhologichna pidhotovka maibutnikh pravookhorontsiv v umovakh voiennoho stanu», *Naukovyi visnyk Polissia*, pp. 41–45.
11. Kovach, O. (2023), «Peredumovy lehitymnoho vyjavu ahresii v profesiinii diialnosti politseiskykh», *Yurydychna psykhohihiia*, No. 1 (32), pp. 101–111, doi: 10.33270/03233201.101.

Андрієнко Сергій Сергійович – аспірант Класичного приватного університету м. Запоріжжя.
<https://orcid.org/0009-0007-6282-7029>.

Наукові інтереси:

- публічне управління;
- менеджмент;
- державна служба;
- психологія.

E-mail: xxssid@gmail.com.

Andrienko S.S.

Psychological training and support for law enforcement officers in a hybrid war

The article examines the psychological aspects of training and support for law enforcement officers in a hybrid war. The importance of psychological resilience and readiness to act in extreme conditions increases under martial law, when police officers face numerous emergencies that require immediate response and the ability to make informed decisions under pressure. Psychological training of law enforcement officers includes the development of self-control, emotional and stress management, and quick decision-making in critical situations. This aspect of training is extremely important for ensuring the stable and effective work of law enforcement officers who provide assistance to the population under stressful and dangerous conditions.

The article discusses in detail modern methods of psychological support, which include regular trainings that simulate realistic combat scenarios. This allows police officers to learn how to act effectively under high stress and cooperate with other team members to achieve success in critical situations. Particular attention is paid to the provision of first aid to victims, which allows law enforcement officers not only to effectively perform their duties, but also to maintain public trust in government agencies.

The article also addresses the issue of long-term psychological support for law enforcement officers, which involves the introduction of a system of professional assistance for officers working in the combat zone. An important component of this support is the prevention of the development of post-traumatic stress disorders and other mental disorders that may affect the overall level of security and efficiency of the service. Psychological training of police officers in hybrid warfare is a key element in ensuring their ability to act effectively, while maintaining their own mental health and helping the community they protect.

Keywords: psychological training; hybrid warfare; stress resistance; extreme conditions; psychological assistance; trainings; emotional stability; law enforcement agencies.

Стаття надійшла до редакції: 14.10.2024.